

Sygn. akt III KK 235/13

POSTANOWIENIE

Dnia 5 listopada 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Dołhy

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 kpk
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 5 listopada 2013 r.,
sprawy M. S. i J. K.
skazanych z art. 13 § 1 w zw. z art. 280 § 1 i in. kk
z powodu kasacji, wniesionych przez obrońców skazanych
od wyroku Sądu Okręgowego w G.
z dnia 28 stycznia 2013 r.,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w G.
z dnia 30 sierpnia 2012 r.;

p o s t a n o w i ł

- 1. oddała obie kasacje jako oczywiście bezzasadne;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża skazanych w częściach na nich przypadających.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 30 sierpnia 2012 r. skazani zostali: 1) J. K. za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zb. z art. 278 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. – na karę 3 lat pozbawienia wolności; 2) M. S. za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zb. z art. 278 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. – na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

W apelacji od tego wyroku obrońcy oskarżonych podnieśli zarzuty obrazy przepisów prawa materialnego – art. 280 § 1, art. 275 § 1 i art. 278 § 1 i 5 k.k., art.

54 § 1 w zw. z art. 60 § 1 k.k.; przepisów prawa procesowego – art. 5 § 2 k.p.k., art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., art. 410 k.p.k., art. 214 § 1 k.p.k., art. 167 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 k.p.k. i art. 391 § 1 k.p.k.; błędu w ustaleniach faktycznych oraz rażącej niewspółmierności kary.

Sąd Okręgowy, wyrokiem z dnia 28 stycznia 2013 r., utrzymał zaskarżony wyrok w mocy, uznając obie apelacje za oczywiście bezzasadne.

Od powyższego wyroku kasacje wnieśli obrońcy skazanych.

W pisemnej odpowiedzi na kasacje prokurator Prokuratury Okręgowej wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

I. Co do kasacji obrońcy skazanego J. K.

Zarzuty kasacji:

1. rażąca obraza przepisu postępowania, tj. art. 438 pkt 1 i 2 k.p.k. poprzez utrzymanie w mocy wyroku w zakresie kary, mimo że sąd odwoławczy stwierdził naruszenie przepisów postępowania w zakresie nieuwzględnienia okoliczności wpływających na wymiar kary oraz wadliwe uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia w części dotyczącej omówienia dowodów i ustaleń stanu faktycznego;
2. rażąca obraza przepisu postępowania, tj. art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. polegająca na nieuzasadnieniu, z jakiej przyczyny sądy obu instancji nie zastosowały nadzwyczajnego złagodzenia kary;
3. rażąca obraza przepisu postępowania, tj. art. 440 k.p.k., polegające na utrzymaniu w mocy wyroku rażąco niesprawiedliwego.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna.

Ad. 1. Zarzut niezasadny. Wprawdzie Sąd odwoławczy stwierdził drobne usterki w pisemnym uzasadnieniu wyroku I instancji (k. 866), jednak uznał, że nie mają one wpływu na wartość tego dokumentu, jako podstawy dokonania kontroli odwoławczej. Rzeczywiście, okoliczność, że w protokołach rozpraw utrwalono zapisy dotyczące zachowania skazanych na rozprawie, nie mogą mieć istotnego znaczenia dla korekty rozstrzygnięcia w zakresie kary. Zarzut jest próbą kontroli wyroku w zakresie orzeczenia o karze, co jest w kasacji niedopuszczalne. Jeśli chodzi o uzasadnienie rozstrzygnięcia w zakresie oceny dowodów i ustaleń faktycznych, zauważyć trzeba, że sąd odwoławczy nie czynił własnych ustaleń

faktycznych, ani nie zmieniał przyjętej w I instancji oceny dowodów; zarzut ten może się więc odnosić wyłącznie do sądu I instancji, co czyni go w kasacji niedopuszczalnym.

Ad. 2. Zarzut niezasadny. Skarżący nie wskazuje w kasacji, na jakiej podstawie prawnej możliwe byłoby nadzwyczajne złagodzenie kary. Zastosowanie nadzwyczajnego złagodzenia kary nie jest obligatoryjne w przypadku sprawcy młodocianego (art. 54 § 1 k.k.), nie można więc mówić o naruszeniu tego przepisu. Brak natomiast spełnienia przesłanek z art. 60 § 3 k.k., gdyż informacje o sprawcach i zdarzeniu organy ścigania uzyskały z innych źródeł niż wyjaśnienia skazanego J. K.; składając wyczerpujące wyjaśnienia potwierdził on jedynie fakty znane już organowi prowadzącemu śledztwo.

Wprawdzie kwestia nadzwyczajnego złagodzenia kary została podniesiona w zarzucie apelacji obrońcy J. K., a sąd odwoławczy pominął ten wątek w obszernych i wnikliwych rozważaniach dotyczących wymiaru kary, to uznać należy, że naruszenie art. 457 § 3 k.p.k. nie miało wpływu na treść rozstrzygnięcia sądu odwoławczego. Nie ma bowiem wątpliwości, że brak było podstaw do stosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary.

3. Naruszenie art. 440 k.p.k. nie może być skutecznie podnoszone jako zarzut samoistny, nieznajdujący oparcia w naruszeniu regulacji prawa procesowego lub materialnego. W sprawie nie ma podstaw, by uznać wyrok sądu I instancji za rażąco niesprawiedliwy, przeciwnie jawi się jako wydany w zgodzie z obowiązującym prawem.

II. Co do kasacji obrońcy skazanego M. S.

Zarzuty kasacji:

I. rażące naruszenie prawa materialnego, przez:

A) błędną wykładnię art. 13 § 1 k.k. art. 280 § 1 k.k., art. 278 § 1 i 5 k.k. art. 275 § 1 k.k., polegającą na wyrażeniu poglądu, iż obecność przy zdarzeniu jest wyrazem wspólnego zamiaru popełnienia czynu zabronionego oraz porozumienia co do użycia przemocy w formie dorozumianej, uniemożliwienia pokrzywdzonej obrony i ucieczki, przyjęcie, że to pokrzywdzona po-przez fizyczny opór i własną postawę uniemożliwiła dokonanie czynu zabronionego, zaś plecak odpowiada

pojęciu damskiej torebki, w której zwyczajowo mogą być pieniądze czy dokumenty, i w związku z tym objęcie rzeczy wspólnym zamiarem;

- B) naruszenie art. 54 § 1 k.k. w zw. z art. 60 § 1 i 3 k.k., poprzez niezastosowanie nadzwyczajnego złagodzenia kary, gdy zastosowanie go było obligatoryjne;
- C) naruszenie art. 15 § 1 k.k. poprzez niezastosowanie tego przepisu, chociaż sama pokrzywdzona zeznała, że sprawcy wspólnie, dobrowolnie i w wyniku samodzielnej decyzji zaprzestali działań i dobrowolnie odstąpili od dokonania czynu zabronionego;

II. rażące naruszenie prawa procesowego, tj.

- D) art. 167 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 k.p.k. i art. 391 § 1 k.p.k., przez bezzasadną akceptację oddalenia przez sąd I instancji wniosków dowodowych oskarżonego dot. przesłuchania pokrzywdzonej i poprzestaniu na ich odczytaniu w toku postępowania sądowego, podczas gdy przeprowadzenie tego dowodu zgodnie z zasadą bezpośredniości było konieczne dla dokonania prawidłowych ustaleń faktycznych;
- E) art. 5 § 2 k.p.k., przez zaabsorbowanie do prawomocnego wyroku rozstrzygnięcia sądu I instancji niedającej się usunąć wątpliwości, czy strony miały wspólny zamiar popełnienia czynu zabronionego, czy zawarte było jakiegokolwiek porozumienie co do użycia przemocy w celu zaboru rzeczy oraz co do dobrowolności i samodzielności odstąpienia sprawców od dokonania czynu zabronionego - na niekorzyść skazanego;
- F) art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. przez zaakceptowanie w toku kontroli odwoławczej naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów, wyrażające się w przyjęciu, że oskarżeni działali ze z góry przyjętym wspólnym zamiarem popełnienia czynu zabronionego-dokonania kradzieży, użycia przemocy na osobie w celu przywłaszczenia rzeczy ruchomej w sposób dorozumiany, w ten sposób, że jedna z osób użyła przemocy jako pierwsza, a pozostali to zaakceptowali, decyzja o zaprzestaniu działań nie była samodzielna i dobrowolna oraz skutecznej siły oporu pokrzywdzonej uniemożliwiającej sprawcom dokonanie czynu zabronionego i zmuszenie ich do zaprzestania działań;
- G) art. 213 § 1 i 2 k.p.k., art. 214 § 1 i 2 pkt 2 i 4 k.p.k., a także art. 215 k.p.k., poprzez zaakceptowanie w toku kontroli odwoławczej nieaktualnych danych

osobopoznawczych o skazanym, braku aktualnego wywiadu środowiskowego, aktualnej opinii z miejsca pracy skazanego, oraz aktualnych pełnych badań psychologicznych;

III. naruszenie art. 433 § 2 k.p.k., tj. niedopełnienie obowiązku rozważenia wszystkich wniosków i zarzutów zawartych w środku odwoławczym.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna.

Ad. I

- A) Zarzut dotyczy postępowania sądu I instancji, jest zresztą powtórzeniem zarzutu apelacji - został rozpatrzony poprawnie i przekonująco przez sąd odwoławczy (k. 860), gdzie wskazano powody, dla których zachowanie skazanego należało uznać za działanie wspólnie i w porozumieniu z pozostałymi sprawcami.
- B) Zastosowanie nadzwyczajnego złagodzenia kary nie jest obligatoryjne w przypadku sprawcy młodocianego z art. 54 § 1 k.k., nie można więc mówić o naruszeniu tego przepisu. Brak natomiast spełnienia przesłanek z art. 60 § 3 k.k., gdyż informacje o sprawcach i zdarzeniu organy ścigania uzyskały z innych źródeł niż wyjaśnienia skazanego M. S.; składając wyczerpujące wyjaśnienia potwierdził on jedynie fakty znane już organowi prowadzącemu śledztwo.
- C) Zarzut odnosi się do postępowania sądu *meriti*, a zatem zasadniczo jest niedopuszczalny w postępowaniu kasacyjnym a przy tym jest niezasadny. Z ustaleń faktycznych wynika, że odstąpienie od dokonania wynikało z nieskuteczności dotychczasowych działań sprawców i niemożności przełamania oporu pokrzywdzonej, a nie z dobrowolnej decyzji o odstąpieniu.

Ad. II

- D) Zarzut bezzasadny. Wobec stałego zamieszkiwania pokrzywdzonej za granicą, tj. w Stanach Zjednoczonych, w pełni zasadne było poprzestanie na odczytaniu protokołów jej zeznań z postępowania przygotowawczego, stosownie do treści art. 391 § 1 k.p.k.
- E) Zarzut dotyczy *de facto* ustaleń faktycznych, dokonywanych wyłącznie w I instancji, jest zatem w kasacji niedopuszczalny. Kwestie wspólnego zamiaru i porozumienia co do realizacji znamion czynu zabronionego zostały

wywiedzione w sposób świadczący jednoznacznie o braku w tym zakresie wątpliwości sądu I instancji, nie można więc zasadnie podnosić naruszenia art. 5 § 2 k.p.k.;

F) Zarzut zmierza do ponownej kontroli ustaleń faktycznych, jest powieleniem zarzutu apelacji. Kwestie te były przedmiotem badania sądu odwoławczego i zostały prawidłowo rozważone (k. 859-860);

G) Zarzut dotyczy postępowania sądu I instancji i jako taki jest w kasacji niedopuszczalny, a przy tym jest niezasadny. Wywiad środowiskowy przeprowadzono 21.03.2012 r. (k. 625), a więc w toku postępowania sądowego. Wobec braku wątpliwości co do poczytalności nie było konieczności przeprowadzania badań psychologicznych oskarżonego, także brak opinii z miejsca pracy nie może być traktowany jako uchybienie proceduralne, skoro takiego dowodu nie wnioskowano, a nie ma on charakteru obligatoryjnego.

III. Zarzut niezasadny. Wszystkie zarzuty apelacji M. S. zostały rozpoznane z szeroką wnikliwą argumentacją (k. 859-862).

W tym stanie rzeczy obie kasacje należało oddalić jako oczywiście bezzasadne.